

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ
Кафедра беларускага мовазнаўства

Анатацыя да дыпломнай работы

«Фразеалагізмы са значэннем «стан чалавека» ў беларускай мове»

Бойка Паліна Валер’еўна

Навуковы кіраўнік –
кандыдат філалагічных навук,
дацэнт А. Л. Садоўская

2022

РЭФЕРАТ

Структура работы: дыпломная работа складаецца з уводзінаў, 3 глаў, заключэння, спіса выкарыстаных крыніц, які ўключае 52 найменні, 2 дадаткаў. Поўны аб'ём работы – 78 старонак друкаванага тэксту.

Ключавыя словы: ФРАЗЕАЛОГІЯ, ФРАЗЕАЛАГІЗМ, ФРАЗЕАСЕМАНТЫЧНАЯ ГРУПА, ЛЕКСІКА-СЕМАНТЫЧНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА, СТАН ЧАЛАВЕКА, ФІЗІЧНЫ СТАН ЧАЛАВЕКА, ЭМАЦЫЙНЫ СТАН ЧАЛАВЕКА.

Мэта дыпломнай работы – даследаваць фразеалагічныя адзінкі беларускай мовы са значэннем «стан чалавека».

Задачы:

- выявіць корпус фразеалагізмаў беларускай мовы з агульным значэннем «стан чалавека», вылучыўшы ў ім фразеалагізмы са значэннем «фізічны стан чалавека» і фразеалагізмы са значэннем «эмацыйны стан чалавека»;
- акрэсліць тэрмінасістэму даследавання, прааналізаваўшы паняцце фразеалагізма як моўнай адзінкі і паняцці «стан», «фізічны стан», «эмацыйны стан» чалавека ў сучаснай лінгвістычнай літаратуры;
- ажыццявіць лексіка-семантычную характарыстыку беларускіх фразеалагізмаў са значэннем «фізічны стан чалавека», раскласіфікаваўшы іх па асобных фразеасемантычных групам;
- ажыццявіць лексіка-семантычную характарыстыку беларускіх фразеалагізмаў са значэннем «эмацыйны стан чалавека» па вылучаных у іх складзе фразеасемантычных групам;

Аб'ект даследавання – беларускія фразеалагізмы са значэннем «стан чалавека».

Прадмет даследавання – лексіка-семантычная адметнасць беларускіх фразеалагізмаў са значэннем «стан чалавека».

Метады даследавання: 1) апісальны; 2) метады аналізу слоўніковых дэфініцый; 3) метады лексіка-семантычнага і кампанентнага аналізу; 4) прыём колькасных падлікаў моўнага матэрыялу.

Практычная значнасць. Матэрыялы дыпломнай работы могуць быць выкарыстаны пры вывучэнні розных тэматычных пластоў фразеалогіі беларускай мовы, пры складанні слоўнікаў рознага тыпу, пры напісанні вучэбных дапаможнікаў для ўстаноў вышэйшай і сярэдняй адукацыі.

РЕФЕРАТ

Структура работы: дипломная работа состоит из введения, 3 глав, заключения, списка использованных источников, содержащего 52 наименования, 2 приложений. Полный объём работы – 78 страниц печатного текста.

Ключевые слова: ФРАЗЕОЛОГИЯ, ФРАЗЕОЛОГИЗМ, ФРАЗЕОСЕМАНТИЧЕСКАЯ ГРУППА, ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧЕСКАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА, СОСТОЯНИЕ ЧЕЛОВЕКА, ФИЗИЧЕСКОЕ СОСТОЯНИЕ ЧЕЛОВЕКА, ЭМОЦИОНАЛЬНОЕ СОСТОЯНИЕ ЧЕЛОВЕКА.

Цель дипломной работы – исследовать фразеологические единицы белорусского языка со значением «состояние человека».

Задачи:

- выявить корпус фразеологизмов белорусского языка с общим значением «состояние человека», выделив в нем фразеологизмы со значением «физическое состояние человека» и фразеологизмы со значением «эмоциональное состояние человека»;
- определить терминологию исследования, проанализировав понятие фразеологизма как языковой единицы и понятия «состояние», «физическое состояние», «эмоциональное состояние» человека в современной лингвистической литературе;
- осуществить лексико-семантическую характеристику белорусских фразеологизмов со значением «физическое состояние человека», классифицировать их в отдельные фразеосемантические группы;
- осуществить лексико-семантическую характеристику белорусских фразеологизмов со значением «эмоциональное состояние человека» по выделенным в их составе фразеосемантическим группам.

Объект исследования – белорусские фразеологизмы со значением «состояние человека».

Предмет исследования – лексико-семантическое своеобразие белорусских фразеологизмов со значением «состояние человека».

Методы исследования: 1) описательный; 2) метод анализа словарных дефиниций; 3) методы лексико-семантического и компонентного анализа; 4) приём количественных расчётов языкового материала.

Практическая значимость. Материалы дипломной работы могут быть использованы при изучении различных тематических пластов фразеологии белорусского языка, при составлении словарей разного типа, при написании учебников для высших и средних учебных заведений.

ABSTRACT

The structure of the work: the thesis consists of an introduction, 3 chapters, a conclusion, a list of sources used, including 52 titles, and appendices. The full scope of work is 78 pages of printed text.

Key words: PHRASEOLOGY, PHRASEOLOGICAL UNIT, PHRASEOSEMANTIC GROUP, LEXICO-SEMANTIC CHARACTERISTICS, HUMAN CONDITION, PHYSICAL CONDITION OF A PERSON, EMOTIONAL STATE OF A PERSON.

The goal – is to explore phraseological units of the Belarusian language with the meaning of «human condition».

Tasks:

- to reveal the corpus of phraseological units of the Belarusian language with the general meaning of «human condition», highlighting in it phraseological units with the meaning «physical state of a person» and phraseological units with the meaning «emotional state of a person»;
- outline the terminology of the study by analyzing the concept of phraseology as a language unit and the concepts of «state», «physical state», «emotional state» of a person in modern linguistic literature;
- to carry out a lexical and semantic characteristic of Belarusian phraseological units with the meaning «the physical state of a person», classifying them into separate phraseosemantic groups;
- to carry out a lexical-semantic characterization of Belarusian phraseological units with the meaning «emotional state of a person» according to the phraseosemantic groups identified in their composition.

The object of the research is belarusian phraseological units with the meaning «human condition».

The subject of the research is the lexical and semantic originality of belarusian phraseological units with the meaning «human condition».

Research methods: 1) descriptive; 2) method of analysis of dictionary definitions; 3) methods of lexico-semantic and component analysis; 4) acceptance of quantitative calculations of language material.

The main methods of work – are descriptive, the method of analyzing dictionary definitions, methods of lexico-semantic and component analysis, the method of quantitative calculations of language material.

Practical significance. The materials of the thesis can be used in the study of various thematic layers of phraseology of the Belarusian language, in compiling dictionaries of various types, in writing textbooks for higher and secondary educational institutions.